

Protokoll (nr 2025:2)

Sammanträdesdatum: 2025-04-14

Lokalt pensionärsråd Centrum

Tid: 10:00–12:00

Plats: Karl Johansgatan 27 hemtjänstcentral, lokal Sandarna

Närvarande

Monika Bondesson, avdelningschef hemtjänst, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen (mötesordförande)

Emma Højgaard, ekonomichef, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Karolina Natt och Dag, Verksamhetscontroller, hemtjänst, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen (sekreterare)

Anita Danielsson, PRO Göteborg

Ann Odin, SKPF

Anna-Lena Stjernlöf, SKPF

Ann-Katrin Blomster, SPF seniorerna

Britt Palmqvist, RPG

Brittmo Bernhardsson, Anhörig Göteborg

Charlotte Kaurin, PRO Göteborg

Kenneth Strandborg, SPF Seniorerna

Lena Gustafsson, SPF Seniorerna

Olof Kjernald, RPG

Adjungerade:

Ramona Schenell, utvecklingsledare, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, deltog under punkt §4 Information om forskning i Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Hanna Mac Innes, utvecklingsledare, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen deltog under punkt §4 Information om forskning i Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Teres Moeschlin, utvecklingsledare, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen deltog under punkt §5 Information om nära vård

§ 1 Mötets öppnande

Monika Bondesson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 2 Närvaro

Närvaro tas upp, se förteckning på sida 1.

§ 3 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns

§ 4 Information om forskning i Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Hanna Mac Innes och Ramona Schenell informerar om hur Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med forskning (bilaga 1). Hanna och Ramona arbetar med att bygga upp en forskningsinfrastruktur med syftet att stärka kunskapsutveckling och kopplingen mellan praktik och forskning. Hanna och Ramona har tagit fram ett styrande dokument kring forskning i ÄVO. Det finns också en gemensam ingång för forskningsrelaterade frågor i förvaltningen.

Det lyfts att det saknas forskning kring sjukvård i kommunal miljö. Detta blir särskilt viktigt i ljuset av den nya socialtjänstlagen, som betonar att verksamheten ska vila på beprövad erfarenhet.

Verksamheten har identifierat flera områden där det finns behov av fördjupad kunskap:

- Psykisk ohälsa och missbruk
- Demens
- Tekniska hjälpmedel och IT
- Vård och omvårdnad
- Organisatorisk och ledarskapsrelaterad kunskap

Fråga ställs kring vad representanterna pensionärsrådet ser för behov för forskning.

Följande punkter lyftes under diskussionen:

- Konsekvenser av att närstående inte får plats på växelvård (vob) till följd av väntetid
- Hur självbestämmande för personer med demens ska hanteras
- Hur forskningsresultat kan implementeras och komma verksamheten till del
- Effekter av AI och robotisering som svar på personalbrist

Protokoll (nr 2025:1)

Sammanträdesdatum: 2025-02-03

- Vikten av att ta tillvara på det friska hos personer med demens

Det poängteras att forskningen behöver bli mer tillgänglig för verksamheten, både vad gäller befintlig kunskap och nya resultat. Ett ökat samarbete med universitet föreslås som en möjlig väg framåt.

Vidare ges en kort genomgång av pågående forskningsprojekt inom ÄVO, inklusive ett nytt projekt med fokus på våld mot äldre. Det nämns även att konceptet "forskningsfika" förekommer på fredagar, och att det finns önskemål om att öka deltagandet från seniorer i dessa forum.

Från pensionärsorganisationen PRO ställs en fråga om huruvida de olika professioner som möter individen har möjlighet att träffas och samverka. I samband med detta informeras om att arbetet med in- och utskrivningsprocessen är prioriterat, samt att SIP (Samordnad Individuell Plan) används i allt högre utsträckning. Det betonas även att dialog inför en sjukhusinläggning är önskvärd.

Slutligen nämns att det finns ett akademiskt vård- och omsorgsboende, där utbildning, praktik och forskning ska knytas samman på ett mer strukturerat sätt för att främja kompetensutveckling och långsiktig verksamhetsutveckling.

§ 5 Nära vård

Teres Moeschlin, Utvecklingsledare i omställning för nära vård informerar om det pågående arbetet kring nära vård i ÄVO, bilaga 2. Teres beskriver att Nära vård är en viktig och nödvändig samhällsomställning där hela vårdsystemet, inklusive kommuner, regioner och invånare, behöver ta krafttag tillsammans.

En introduktionsfilm om Nära vård visades. Därefter följde en dialog om hur vården kan flyttas närmare individen, med särskilt fokus på att möjliggöra mer vård i hemmet i stället för på sjukhus.

Diskussionspunkter och inspel:

- SPF Seniorerna lyfte att det i dagsläget inte sker tillräckligt inom Västra Götalandsregionen (VGR), och att målen med Nära vård fortfarande ligger långt bort. De frågade hur Göteborgs Stad kan påverka utvecklingen regionalt.
- SPF Seniorerna belyste också exempel på när individer inte varit fullt delaktiga i sin vård.

Teres Moeschlin ställde vidare frågan till deltagarna: Vad krävs för att vård i hemmet ska vara möjlig och säker? Det framkom att tillgängligheten på vårdcentraler är otillräcklig. Kommunen har många primärvårdsaktörer att samverka med.

- SPF Seniorerna underströk vikten av samhällsdialog kring vad omställningen kring nära vård kommer kräva av befolkningen och vården.

Protokoll (nr 2025:1)

Sammanträdesdatum: 2025-02-03

- Nära vård innebär att individen ska vara aktiv medskapare. Ett personcentrerat arbetssätt ska utgå från individens behov och önskemål. Vården ska också ha ett hälsofrämjande fokus – individen uppmuntras ta ansvar för sin egen hälsa.

Fråga till deltagarna:

Hur ser ni på att vården i framtiden i allt större utsträckning kommer att ske i hemmet i stället för på sjukhus?

- SPF Seniorerna frågade hur andra europeiska länder har organiserat sig och om det finns erfarenheter att ta lärdom av.

Kommentar: Teres Moeschlins svarade att det är svårt att kopiera andra länders lösningar då förutsättningarna skiljer sig åt.

- PRO betonade att viss vård, såsom cancersjukvård, fortsatt måste ske på sjukhus. Dock är sjukhusen snabba med att skriva ut patienter om hemvård är möjlig. PRO framhöll att vård i hemmet kräver tillgång till specialistkunskap och ett välfungerande samarbete.
- SPF Seniorerna lyfte att det är komplext att vårdas i hemmet – både ur ett praktiskt perspektiv (t.ex. utrymme i bostaden) och organisatoriskt. Det är redan idag en utmaning inom äldreomsorgen med fler äldre och färre tillgängliga resurser.
 - Kommentar från Teres Moeschlin: Förflyttningen mot Nära vård är stor och kräver att hela samhället involveras. Det behövs ett hållbart samhällsbyggande och satsningar på äldreomsorgen.
- SPF Seniorerna gav exempel på en vårdcentral som redan i dag bedriver huvuddelen av sin vård i hemmet. De efterfrågade mer hos fler verksamheter att ta steget att vårda i hemmet, samt påtalade vikten av att läkare lyssnar på patienterna. Kommunikation identifierades som ett stort problem.
- SKPF Pensionärerna föreslog att hemtjänsttagare skulle kunna samlas i en lokal och laga mat tillsammans för att främja gemenskap och effektivitet.
 - Kommentar från Emma Höijgaard, Ekonomichef, Seniorrestaurangerna lyftes som ett befintligt exempel som eventuellt kan utvecklas vidare i liknande riktning.

Fråga till deltagarna:

Har ni erfarenheter av sjukvård i hemmet, och hur väl tycker ni att det fungerar?

- Samstämmigt uttrycktes att bättre samverkan mellan olika aktörer krävs framöver.
- PRO betonade att hela samhället behöver tänka om. Som exempel nämndes Danmark där läkare i högre grad gör hembesök, vilket skulle kunna vara en modell att inspireras av.

Det konstaterades att en kulturförändring krävs, både inom vården och i samhället i stort, för att Nära vård ska kunna implementeras fullt ut.

§ 6 Återkoppling från föregående pensionärsråd

Kort information gavs om pilotprojekt med mobila trygghetslarm som ska starta upp.

§ 7 Ev. frågor att lyfta till ÄVO:s övergripande pensionärsråd

Pensionärsföreningarna ser inte att några särskilda frågor utifrån dagens möte behöver lyftas till ÄVO:s övergripande pensionärsråd.

§ 8 Övriga frågor

- SPF Seniorerna efterfrågade vem man ska kontakta gällande trasiga träningsmaskiner på gymmet vid Björkekärrs hus.
- SKPF undrade om gymmet är öppet för allmänheten och noterade att det i så fall saknas personal på plats.

§ 9 Summering av mötet och punkter till kommande möten

Monika Bondesson summerar dagens möte och föreslår att Tre Stiftelser kan vara en punkt på nästa lokalt pensionärsråd Centrum i september.

Ytterligare punkter till nästa möte anmäls via mail till sekreterare.

Monika Bondesson tackar alla för ett trevligt möte!

14/4 kl 10.15-11.00

- Att skapa en forskningsinfrastruktur inom äldreomsorgen
- Vad forskar vi om ?
- Vad vill verksamheten ha mer kunskap om?

Att bygga forskningsinfrastruktur i kommunen

Ramona Schenell, utvecklingsledare forskning och utveckling

Förutsättningar för livskraftig och uthållig forskning

**även utanför de traditionella
forskarmiljöerna**

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Det är vår tur nu!

Anställda forskare

Hanna Mac Innes (Socialt arbete) och Ramona Schenell (Vårdvetenskap)

**Att jobba
multidisciplinärt är
en framgångsfaktor!
Ohälsa som socialt
problem**

ANVISNING

Vad behövs det mer kunskap om?

Psykisk ohälsa och missbruk:

- Hantering av psykiska sjukdomar och missbruk, särskilt under hembesök.

Demens:

- Förbättrad kunskap kring bemötande av personer med demens, särskilt när diagnosen förnekas av den enskilde eller anhöriga.
- Hantering av våld i nära relationer kopplat till demenssjukdom.

Tekniska hjälpmedel och IT:

- Utveckling av tekniska hjälpmedel som kan förbättra vardagen och tryggheten för äldre.
- Mer kunskap om digitala verktyg, inklusive hur man läser fakturor och använder självservicejänster.

Vård och omvårdnad:

- Fördjupad kunskap om rehabilitering, habiliterande insatser och användning av hjälpmedel.

Organisatorisk och ledningskunskap:

- Behov av att hitta arbetsformer för att ta in ny kunskap och forskningsrön.

Vad tycker ni att det behövs mer kunskap om?

Doktorander

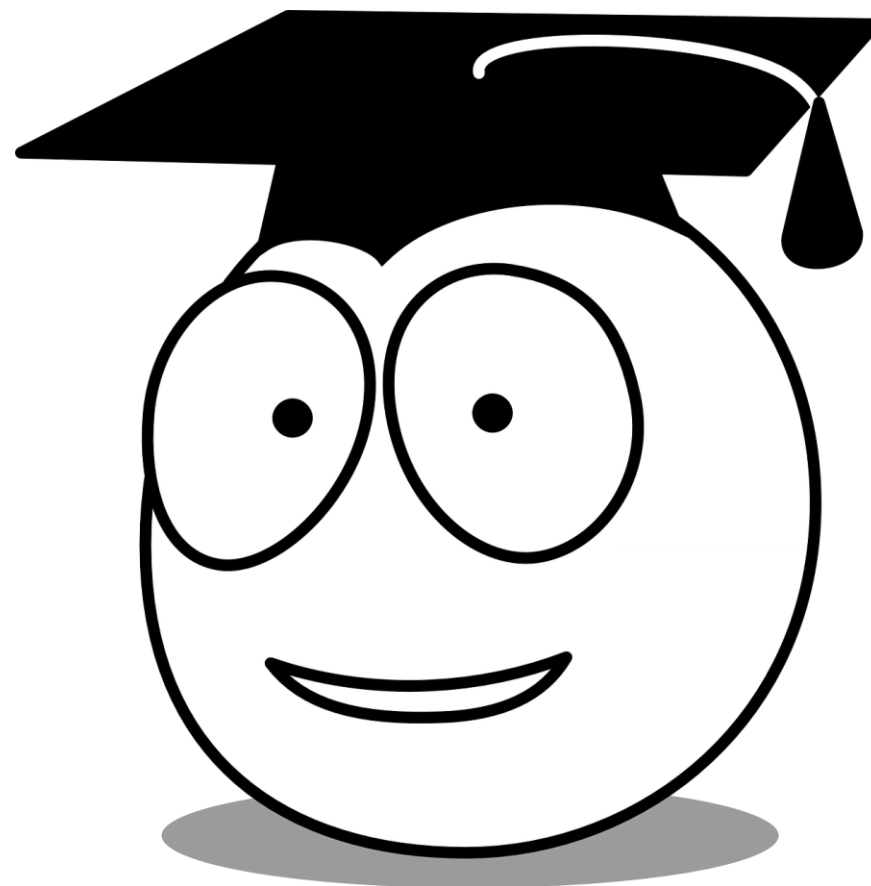

Göteborgs
Stad

**Fler medarbetare från ÄVO går
forskarutbildning samtidigt som de
arbetar kvar i verksamheten**

**Doktorandprojekt som bidrar till
verksamheternas utveckling**

**Fortsatt samverkan efter
disputation**

DOKTORANDER

Uppföljning
efter stroke
Johan Lundin

Svårläkta sår
Veronica Almstedt

Socialtjänst i
nära vård
Lisa Berneus

Våld mot
äldre
Katrín Ceesay

Behandling av
inkontinens
Micheline Hannoun

Förebyggande
socialtjänst
Helena Bjurbäck

Organisations-
samverkan i
konfliktkontext
Signe Østerskov
Borch

Akademiskt vård- och omsorgsboende

Forskningsfika på fredagar

Välkomna!

Sagt om forskningsfika

Forskningsämnen som varje gång presenteras vid forskningsfikat är ett unikt tillfälle för mig och mina medarbetare att få ta del av. Vi fylls med nya kunskaper och insiktsfulla ögonblick. Det är som en mental vitamininjektion som ger oss förutsättningar att vidga våra vyer och ta initiativ för att kunna arbeta med kunskapsbaserat arbetssätt.

Ni vet det redan men jag vill bara säga vad fantastiskt bra ni arrangerar forskningsfikat! Så intressant att lyssna på forskaren men något jag inte var förberedd på var det intressanta samtalet som det leder till intern inom ÄVO. Känner mig lyft och inspirerad!

Pågående projekt

Fattigdomens förgreningar

Psykisk ohälsa och missbruk bland äldre

FOU I VÄST/GR (GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND), KOMMUN OCH SJUKVÅRD SAMVERKAN I GÖTEBORGSOMRÅDET OCH CERA • 2015

es skulder ökar hos
Kronofogden: "Många kä
skam över sin situati

• Pensionärer med skulder hos Kronofogden ökar och
r hjälp hos kommunens skuldrådgivning i Göteborg v

Riv 65-årsgränsen - rädd

Äldre förväntas vara en del av en grup
vård och omsorg slår 65-årsgränsen ti
- 65-årsgränsen är en högst admini
gräns som gör att man helt plötsligt si
den äldre och inte utifrån de faktiska
dividuellu vårdbehov man har, säger S
Rolfner Suvanto.

S

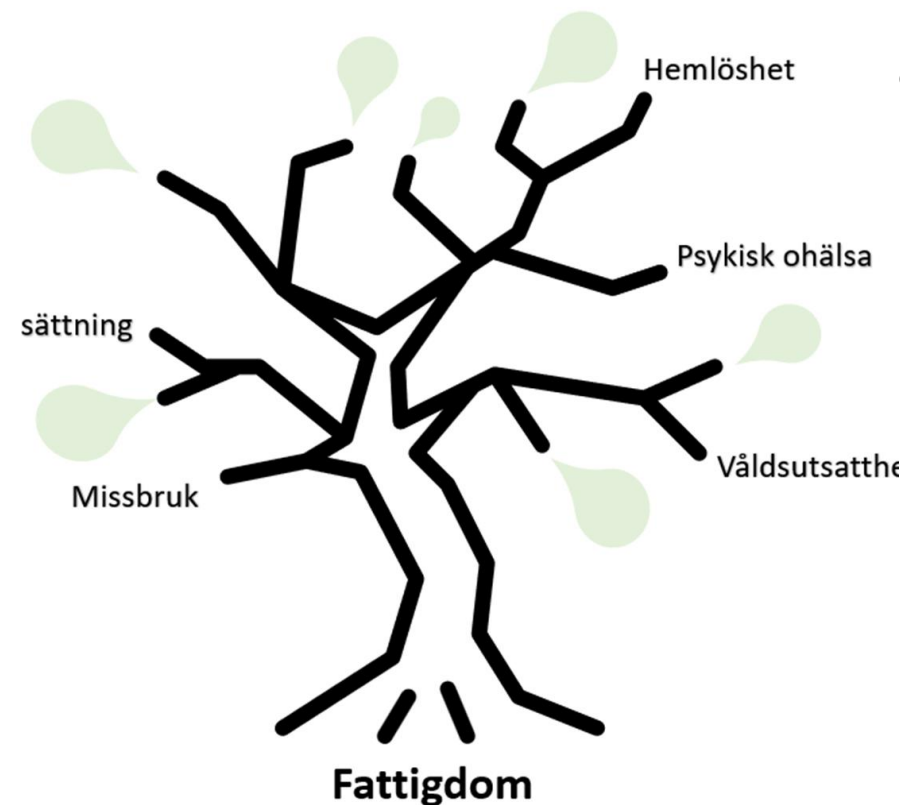
” Den person du
när du var 30
är också den personen
du kommer vara
när du är 70.

fler äldre hemlösa i Sve

AD 11 APRIL 2018 PUBLICERAD 3 APRIL 2018

hemlösa över 65 år i Sverige har ökat med drygt 23
Det visar Socialstyrelsens senaste hemlöshetskartlä
tatet speglar bostadsbristen i landet, säger utredare

et var cirka 1 850 personer över 65 år hemlösa i Sverige, un
fler än 2011.

Störst inkomspolarisering i befolkningen bland äldre människor

Göteborgs
Stad

	Asset poor			
Income poor		No	Yes	Sum
	No	80.7	9.1	89.8
	Yes	9.4	0.8	10.2
	Sum	90.1	9.9	100.0

	Asset poor			
Income poor		No	Yes	Sum
	No	27.4	28.5	55.9
	Yes	11.3	32.8	44.1
	Sum	38.7	61.3	100.0

**Personcentrerat
kontaktpersonskap**

**Gemensamma
förbättringsarbeten**

APPEAL

A photograph of a wooden boardwalk path made of horizontal planks, leading from the foreground into a vast field of white wildflowers. The path recedes into the distance, flanked by green grass and white blossoms. In the background, rolling hills are visible under a clear blue sky with a few wispy clouds.

**A Path to
Prevention of
Elder Abuse
in Long-term
care**

Enkäter

Fokusgrupp-
intervjuer

Individuella
intervjuer

Intervention

Artikel 1. prevalens

Frågeställningar:

- Förekomst av olika typer av våld: fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt och försummelse.
- Förekomst av utsatthet det senaste året beroende på kategori av utövare:

**VEM
UTÖVAR
VÅLDET**

**Förekomst
olika typer av
våld.**

??

Göteborgs
Stad

Omställningen till nära vård

Pensionärsråd Centrum 2025-04-14

Teres Moeschlin, utvecklingsledare i nära vård, Göteborgs Stad

Vad är nära vård?

[Nära vård - En introduktion - SKR Play](#)

[Om god och nära vård - Kunskapsguiden](#)

Regeringens målbild med omställningen Hälso- och sjukvården

*”Hälso- och sjukvården bör ställa om så att **primärvården är navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten.***

*Målet med omställningen av hälso- och sjukvården bör vara att **patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan.***

*Målet bör också vara att **patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser** och att en effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås”*

Hälso- och sjukvård – två nivåer

Slutenvård

- Sjukhus och numer också ett flertal mobila närsjukvårdsteam och Sahlgrenska hemma, som nyligen startat

Primärvårdsnivå

- Regional primärvård: Vårdcentraler 65 st i Gbg och 28 Rehabmottagningar
- Kommunal primärvård (tidigare sa vi hemsjukvård) är organiserade utifrån 10 kontor.

Vem som gör vad regleras av Hälso- och sjukvårdsavtalet för Västra Götaland som just nu är under revidering.

Vad är god och nära vård?

[Omställning till Nära vård | SKR](#)

FRÅN FOKUS
PÅ ORGANISATION

- TILL FOKUS PÅ
PERSON OCH RELATION

FRÅN ISOLERADE VÅRD
OCH OMSORGSINSATSER

- TILL SAMORDNING UTIFRÅN
PERSONENS FOKUS

NÄRA VÅRD

FRÅN REAKTIV

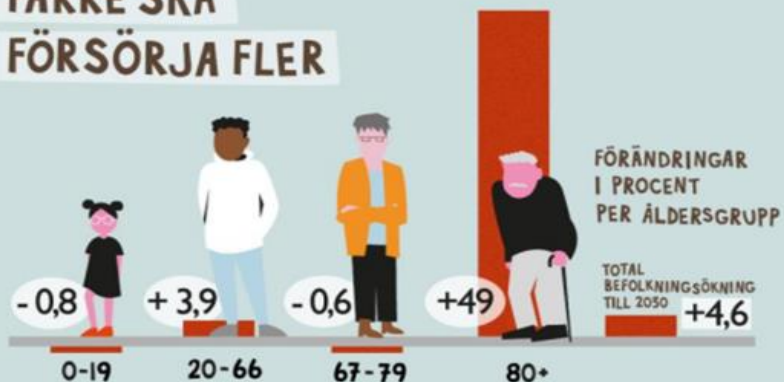
- TILL PROAKTIV OCH HÄLSOFRÄMJANDE

FRÅN INVÅNARE
OCH PATIENTER
SOM PASSIVA MOTTAGARE

- TILL AKTIV MEDSKAPARE

FÄRRE SKA FÖRSÖRJA FLER

VARFÖR STÄLLER VI OM TILL NÄRA VÅRD?

FÖRÄNDRADE BEHOV

DIGITALISERING FÖRÄNDRAR BETEENDEN

JÄMLIK HÄLSA

Hur ser ni på framtiden?

- 1. Hur ser ni på att vården i framtiden i större utsträckning kommer ske i hemmet istället för på sjukhus?**
- 2. Har ni erfarenheter av sjukvård i hemmet – och hur väl tycker ni att den fungerar?**
- 3. Vilket stöd tror ni behövs för att äldre personer ska kunna känna sig trygga med att få vård i hemmet?**

Få tecken på förbättringar för patienterna

- Tillgängligheten, delaktigheten och kontinuiteten i vården har inte blivit bättre.
- Många saknar fortfarande en fast kontakt i vården.
- Ingen förbättring för upplevelsen av samordning. Fler patienter får dock individuella planer.
- Patienterna har lägre förtroende för primärvården än andra vårdformer

Källa: Vård- och omsorgsanalys rapport från 2025

Stort tack för att ni lyssnat !

Kontakt:

Teres Moeschlin

teres.moeschlin@aldrevardomsorg.goteborg.se